

HL Taigabas

Henrik Liliedahl
Sälenvägen 18
780 67 Sälen
073-830 51 91
hltaigabas@gmail.com

Naturvärdesinventering för ett område vid Höken – Gladan, Malung – Sälens Kommun

På uppdrag av Skistar AB har ett område enligt kartan inventerats. Fältbesiktning har skett september 2017 och åter 2021.09.23 beroende på utökning av ursprungligt område. De har utförts på barmark under bra förutsättningar för att upptäcka natur eller kulturvärden. På skogsmark har Skogsstyrelsens rekommenderade metoder för naturvärdesinventering använts (Nitare – Handbok för nyckelbiotopsinventering). De är kompletterade med inventering av känslig flora. Eventuella naturvärden har klassats för att harmonisera mot SS 199000 som är en Svensk standard för naturvärdesinventering. Möjliga klasser är ”Högsta”, ”Höga”, ”Påtagliga”, ”Vissa” naturvärden eller att de ”Saknas”. Inventeringen har också utförts oberoende av eventuella exploateringsplaner för att kunna vara objektiv.

Inventeringsområde märkt med rött. I texten beskrivna delområden märkta 1 till 4 i grönt

Det har kontrollerats mot berörda myndigheters offentliga databaser (Länsstyrelsens webbGIS, Skogsstyrelsens ”Skogens pärlor” och Artportalen. Kontroll har också skett mot ”Fornsök”.

Övergripande beskrivning av området

Det ligger inom befintliga stugbyar, vägdragningar och pister. I det perspektivet handlar det om förtätning i redan exploaterad miljö. Berggrunden består enligt SGU av sandsten som ingenstans inom området går i dagen. Jordarten är morän förutom i delområde 4 där den består av torv. Det är endast i markerade delområden som man kan säga det finns annat än mark redan ianspråktagen för tomter, vägar eller pister. Inventeringen tar därför endast sikte på dessa.

Vy över delbestånd märkt ”1”

Delområde 1 är en relativt gles äldre skiktad granskog med inslag av fjällbjörk. Den är utsatt för en hård dimensionsavverkning och är, som kanske framgår av flygbilden, närmast en ”restskog”. Fältskikt av blåbärsristyp och bottenkikt av renlavvar, friskmarksmossor och vitmossor. Fuktigheten är frisk till fuktig. Inga vattendrag. Viss störning av markslitage finns.

Delområde 2 består av något skiktad medelålders granskog med inslag av glasbjörk. Beståndet är nyligen gallrad och stamkvistad upp till ca 2 m för genomsikt. Fältskikt av

bredbladig grästyp och bottenskikt av friskmarksmossor. Fuktigheten är frisk. Genom området rinner en mindre bäck som till största delen är dikesrätad. Delområdet omges helt av vägar, tomtmark och schaktade pister.

Delområde 3 är en nyligen hårt urhuggen medelålders barrskog. Resultatet är en mycket gles enskiktad ”timmerställning”. Fältskikt av blåbärsristyp och bottenskikt av friskmarksmossor. Fuktigheten är frisk. Allehanda störningar av stigbildningar och körspår.

Delområde 4 är myrmark med ett litet bäckdråg. Huvudsakligen av kärrtyp med högstarr. En viss pågående inväxning av glasbjörk och gran finns. Vid besöket var fuktigheten blöt men det varierar förmodligen starkt under sommaren.

Vy över delbestånd märkt ”2”

Naturvärden

Delområde 1 har beroende på sin ålder och att de mesta störningar ligger långt tillbaka i tiden byggt upp naturvärden. Det framgår av lavfloran på träden och biotopens struktur. Bland arter finns enstaka små bålar av violettgrå tagellav *Bryoria nadvornikiana* NT (Nära hotad), måttliga mängder garnlav *Alectoria sarmentosa* NT och viss förekomst av signalarten kantvitmossa *Sphagnum quinquefarium*. Förekomsten av naturvårdsbärande element är däremot mycket bristfällig. Knappt någon död ved och strukturer inskränker sig till senvuxna granar. Den kraftiga exponering som kringliggande pister utgör torkar också förutsättningarna bort för naturvärdena att bestå. Med hänvisning till störningsbilden med uttorkning, elementfattigdomen och områdets litenhet når naturvärdet upp till ”vissa naturvärden”

Vy över delbestånd 3

Delområde 2 är helt trivialt och utsatt för en i sen tid kraftig störning. Även här förekommer en exponering för vind och sol som inte är gynnsam. Bäckens mestadels är ett dike hjälper inte heller upp och floran är ensartad. Naturvärde saknas.

Delområde 3 är utsatt för en kraftig störning genom utglesningen och körspår. Naturvårdsbärande element saknas. Naturvärde saknas

Delområde 4 är en relativt ovanlig bördig kärrtyp i ett annars magert landskap. Vatten är i sig en värdehöjande faktor som oftast åstadkommer ökad artrikedomen och förutsättningar för känslig flora och fauna. Detta kärr brottas dock med den ökade exponering som uppstått från intilliggande pist, körspår och slamning från tillrinnande bäck. Det bör väl vara orsaken till en begynnande inväxning av främst glasbjörk. Floran är enahanda och tämligen trivial. En del

död ved finns men elementrikedomen är tämligen svag. Naturvärdet blir en balans mellan vad kärret kunde ha varit och de störningar som finns och sätts till ”vissa naturvärden”

Inga andra noteringar i berörda myndigheters offentliga databaser

Kulturhänsyn

Vid inventeringen letades efter spår av gammal verksamhet och särskilt eventuella fångstgropar men utan resultat.

Inga noteringar i Länsstyrelsens offentliga databas.

Sammanfattning

Ett brokigt område både med och mellan tidigare omfattande exploateringar. Den verksamhet som finns i denna turistiska kärna påverkar naturligtvis det mesta och så även det inventerade området. De naturvärdet som finns att hitta är också då på de marker som ligger längst bort från tomter och den mest intensiva verksamheten. Den mark som är högst belägen upp mot fjället har minst grad av störningar men påverkas ändå i viss utsträckning av exponering från vind och solbelysning genom pisterna. Den här skadan är inte läkningsbar på överskådlig framtid och naturvärden får ses utan potential för att bli bättre med tiden.

Delområdena 1 har några känsliga arter som dock förekommer mycket gynnsamt i skogarna runt Transtrandsfjällen. Utifrån den erfarenhet jag har av hur floran utvecklar sig i smala ridåer mellan pister kommer inte de nämnda arterna i delområde 1 att finnas kvar på sikt. Genom åldern på träden finns ett visst naturvärde som dock knappast kommer att öka. Den omedelbara närheten till exploatering gör detta delområde lämplig att utnyttja

Delområdena 2 och 3 är helt triviala ur naturvärdessynpunkt och får ses som mycket lämpliga att utnyttja.

Delområde 4 är avsatt till natur vilket är rimligt ur flera aspekter. Varsamhet med läckage av sediment till kärret behöver tas.

Vy över delbestånd 4